

PÄÄTÖS

Nro 390/2019
Dnro ESAVI/29653/2019

Annettu julkipanon jälkeen
3.10.2019

ASIA

Akkumustamassajätteen käsittelyä koskeva koetoiminta, Harjavalta

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

CrisolteQ Oy
Rikkihappotehtaantie 6
29200 Harjavalta

Y-tunnus: 2000019-8

TOIMINTA

Hakemus koskee akkumustamassajätteen käsittelylaitoksen koetoimintaa osoitteessa Rikkihappotehtaantie 6, Harjavalta.

VIREILLETULOTIEDOT

Asian vireilletulo

Ilmoitus on tullut vireille aluehallintovirastossa 3.9.2019.

Ilmoituksen peruste

Ympäristönsuojelulain 31 §:n 1 momentin mukaisesta koeluonteisesta toiminnasta on ympäristönsuojelulain 119 §:n mukaan tehtävä ilmoitus lupaviranomaiselle.

Toimivaltainen viranomainen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on toimivaltainen viranomainen ympäristönsuojelulain 34 §:n 1 ja 3 momentin ja ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 1 §:n perusteella.

ASIAN KUVAUS

Taustatiedot

Sijainti

Tuotantolaitos sijaitsee osoitteessa Rikkihappotehtaankatu 6, 29200 Harjavalta. Toimitilat, jotka koostuvat erillisestä tuotantotilasta, ohjaamosta ja varastoista ovat vuokrattu. Toiminta sijoittuu kiinteistölle 79-203-51-40.

Samalla teollisuusalueella sijaitsevat Boliden Harjavalta Oy:n, Norilsk Nickel Harjavalta Oy:n ja Kemira Oyj:n tehtaat sekä Suomen Teollisuuden Energiapalvelut Oy:n höyryvoimalaitos ja Oy Aga Ab:n vety- ja happitehtaat. Teollisuusalueella ja varsinaisen teollisuusalueen lounais- ja länsipuolella sijaitsevat laajat rikastushiekkojen kaatopaikat. Teollisuusalue rajautuu itä- ja koillispuolella sijaitseviin Kuparinkylän ja Kalevan asuinalueisiin. Myös Satakunnantien ympäristössä teollisuusalueen pohjoispuolella on asutusta. Teollisuusalueen pohjois- ja länsipuolella on metsätalousalueita ja Kokemäenjoen etelärannat ovat pääosin asuin- ja viljelyskäytössä. Asutusta on pienteollisuuden lisäksi myös teollisuusalueen länsipuolella Torttilassa. Alueen eteläpuolella Ratalassa ja Sievarissa valtatie molemmiin puoliin sijaitsee liikarakennuksia ja pienteollisuutta. Lähin koulu ja päiväkoti sijaitsevat noin 1,5 kilometrin etäisyydellä kaakkoon.

Kaavoitus

Asemakaavassa alue on merkinnällä TT-2 osoitettu teollisuusrakennusten korttelialueeksi. Kaavan mukaisesti alueelle saa sijoittaa suurteollisuuden tehdas- ja varastorakennuksia ja laitoksia, energian tuotantolaitoksia ja muita teollisuustoimintaa palvelevia rakennuksia, kuten toimisto-, terveyden-

huolto-, ruokailu-, virkistystoiminta-, kiinteistönhoito-, paikoitus- ja vartiointirakennuksia.

Harjavalan kaupungin kaavoituskatsauksen 2019 perusteella alueen asemakaavan muutos on tarkoitus saattaa vireille vuoden 2019 aikana. Muutoksessa alueen kaavoitusta on tarkoitus muuttaa Seveso 3 -direktiivin mukaiseksi siten, että alue osoitetaan teollisuuskäyttöön, jolle voidaan sijoittaa myös kemikaalilaitoksia ja -varastoja (kaavamerkintä Tkem).

Päätökset

Ilmoitetulle koeluonteiselle toiminnalle ei ole aiempia ympäristönsuojelulain mukaisia lupia tai päätöksiä. CrisolteQ Oy on aiemmin tehnyt kolme ilmoitusta samalla tuotantopaikalla tapahtuneesta/tapahtuvasta koeluonteisesta toiminnasta. Nämä ilmoitukset ovat koskeneet nyt ilmoitetusta koetoiminnasta poikkeavaa toimintaa. Lisäksi ilmoittaja on aloittanut YVA-menettelyn laajamittaisen toiminnan osalta.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 26.11.2018 antama päätös (nro 247/2018/1, dnro ESAVI/21428/2018), joka koskee sekundääristen raaka-aineiden käsittelyä koskevaa koetoimintaa Harjavallassa.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 20.11.2013 antama päätös (nro 236/2013/1, dnro ESAVI/241/04.08/2013), joka on koskenut koeluonteista toimintaa mangaanisulfaatin valmistamiseksi sinkin valmistuksen anodiliejusta Harjavallassa.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston 20.11.2013 antama päätös (nro 237/2013/1, dnro ESAVI/242/04.08/2013), joka on koskenut koeluonteista toimintaa kuparioletaatin valmistamiseksi kuparikarbonaatista ja oleiinihaposta Harjavallassa.

Ympäristövaikutusten arviointi

CrisolteQ Oy on 13.8.2015 jätetyllä teollisuuden sivutuotteiden käsittelylaitoksen ympäristövaikutusten arviointiohjelmalla käynnistänyt ympäristövaikutusten. Varsinais-Suomen ELY-keskus on antanut 6.11.2015 lausunnon arviointiohjelmasta (dnro VARELY/3818/2015). Arviointiselostusta ei toistaiseksi ole toimitettu toimivaltaiselle viranomaiselle.

Ilmoituksen mukainen toiminta

Yleiskuvaus

CrisolteQ Oy:n toiminta koostuu tuotannollisesta toiminnasta ja siihen liittyvästä myynnistä sekä tutkimus ja kehitystoiminnasta (T&K). Tällä hetkellä yhtiön T&K- ja laboratoriotoiminnot on sijoitettu Raisioon, Smart Chemistry Park:iin.

Yhtiön tuotanto Harjavallassa toimii kolmivuorotyönä, niin että vuorossa työskentelee kaksi prosessinhoitajaa. Yhtiöllä on tarkoitus seuraavien vuosien aikana laajentaa toimintaansa Harjavallassa niin, että yhtiö pystyy ottamaan talteen ja hyödyntämään muiden toimijoiden sivuvirtojen arvokkaita ainesosia, kuten käytöstä poistetut katalyytit, muiden toimijoiden tuotannossa syntyviä vaatimuksia vastaamatonta materiaalia ym. Tarkoituksena on myös yhteistyössä muiden yritysten kanssa löytää uusia metallipitoisia tuotteita käsittelyyn ja jatkojalostaa näitä patterikemikaalijohdannaisiksi.

Tämäntyyppinen toiminta on pitkäjänteistä, ja vaati paljon esiselvitystyötä ja kokeiluja ennen kuin voidaan siirtyä laajamittaiseen käsittelyyn. Tarkoituksena on, että yhtiön nykyisellä käsittelylaitteistolla Harjavallassa pystytään kehittämään tuotantomenetelmää, ja lisäinvestoineilla laitekantaan pyritään tämän jälkeen rakentamaan laajamittaista toimintaa.

Koetoiminnassa kyse on Harjavallan suurteollisuusalueella tapahtuvasta metallien kuten nikkelin, koboltin, mangaanin, alumiinin ja litiumin talteenotosta akkumustamassasta ja niiden jatkojalostamisesta patterikemikaalijohdannaisiksi. Tavoitteena tällä toiminnalla on hankkia tarvittava suunnittelutieto laajamittaista toimintaa varten ja tarvittava tieto ympäristölupaa varten.

Koetoiminnan keskeisenä tavoitteena on optimoida reaktio-olosuhteita ja kerätä prosessidataa laajamittaisen käsittelylaitoksen rakentamista varten, ja valmistaa metallisuoloja koekäyttöä varten asiakkaille. Eräänä tavoitteena on selvittää prosessia erotetulle grafiitille hyötykäyttöä.

Tuotanto ja tuotteet

Koeluonteista toimintaa harjoitetaan joulukuun 2020 loppuun saakka, jonka aikana arvioidaan prosessoitavan 500 tonnia akkumustamassajätettä. Koetoiminta alkaa aikaisintaan marraskuussa 2019.

Lopputuotteita (metallisuolaliuokset) varastoidaan laitoksella korkeintaan välisäiliöön (20 m³) mahtuva määrä eli noin 25 tonnia.

Jätteen luokittelun päättyminen

Ilmoituksessa esitetään akkumustamassan käsittelyssä syntyvien metallisuolaliuosten (nikkelisulfaatti, kobolttisulfaatti, mangaanisulfaatti ja litiumhydroksidi) jätteen luokittelun päättymistä.

Akkumustamassan kemiallisessa prosessoinnissa lopputuotteina saatavat nikkelisulfaatti, kobolttisulfaatti, mangaanisulfaatti ja litiumhydroksidi myydään kemianteollisuuteen. Nämä metallisuolat ovat yleisiä kemianteollisuudessa ja näille rekisteröidyille tuotteille löytyy useita eri käyttökohteita mm. akkukemikaaleina. Sellaisenaan ne täyttävät vastaavan tuotelainsäädännön vaatimukset.

Valtioneuvoston julkaiseman kaivosalan toimialaraportin mukaan Suomessa tuotettiin vuonna 2017 yli 85 tuhatta tonnia nikkeli tuotteita ja yli 12 tuhatta tonnia kobolttituotteita. Nikkeli- ja kobolttijalosteiden tuotantomäärien odotetaan kasvavan edelleen, koska niitä käytetään raaka-aineena voimakkaasti yleistyvien sähköautojen akuissa. Yhtiö on solminut asiakkaan kanssa sopimuksen materiaalin käsittelystä sekä nikkeli/kobolttisulfaatti tuotteiden toimittamisesta.

Tuotteen vaatimukset määräytyvät tuotteen ostajan spesifikaation mukaan. Tuotteeseen sovelletaan REACH lainsäädäntöä. Tuotteille on laadittu käytöturvallisuustiedotteet, jotka esitetään ilmoituksen liitteenä.

Prosessit

Materiaalin vastaanotto ja varastointi

Kaikki laitokselle tuleva raaka-aine otetaan vastaan ja siirretään analysointia varten raaka-ainevarastoon, joka on erillään tuotantotilasta. Analysoinnin ja hyväksynnän jälkeen materiaali voidaan käsitellä. Tuotantovarastosta siirretään päivittäin materiaalia tuotantoerän tarpeita varten tuotantotilaan.

Kemiallinen prosessointi

Tuotantoprosessissa akkumustamassa prosessoidaan kemiallisesti liuotusreaktorissa siten, että lopputuotteena saadaan metallipitoisia liuoksia kuten nikkeli/kobolttiliuosta ja mangaaniliuosta. Kiinteässä muodossa oleva grafiitti erotetaan.

Kaikki reaktorit on varustettu hönkälauhduttimilla ja kytketty kaasupesuriin. Kaasupesurin liuos käytetään seuraavien erien valmistukseen. Kaikki tankit on varustettu valuma-altailla. Liuotusreaktorit ovat erillisessä tilassa, josta mahdolliset vuodot viemäriin voidaan estää.

Raaka-aineet

Raaka-aineena käytetään akkumustamassaa, joka on jätettä ja sen jätenimeke on 19 12 11*. Akkumustamassajäte sisältää akkujen elektrodeista peräisin olevia aineita kuten grafiittia ja monimetallioksideja. Akkumustamassa toimitetaan ja varastoidaan laitoksella noin 25 tonnin erissä.

Toiminnassa muodostuvat jätteet

Prosessissa erotetaan grafiittia, jolle pyritään löytämään hyötykäyttöä, mutta ensisijaisesti se toimitetaan jätteenä poltettavaksi. Tuotantolaitoksella varastoidaan jätegrafiittia kerrallaan enintään 15 tonnia.

Koetoiminnan aikana mahdollisesti syntyvä natriumsulfaattipitoinen vesi kerätään 25 m³ konttiin ja toimitetaan käsiteltäväksi vastaanottajalle, jolla on lupa sen käsittelyyn. Jätevesimäärä on arvioilta 5000 m³. Tuotantolaitoksella varastoidaan jätevettä kerrallaan enintään 25 m³.

Esitys vakuudeksi

Hakija esittää vakuudeksi 10 000 euroa.

Vakuuden perusteeksi esitetään toiminnan jätteen käsittely- ja kuljetushinnaksi grafiittijätteelle 0,34€/kg sekä eräille muille jätteille esimerkiksi natriumsulfaattiliuokselle ja pahvisuodatinjätteelle 0,34–0,786 €/kg. Hinnat eivät sisällä arvonlisäveroa.

ASIAN KÄSITTELY**Täydennykset**

Ilmoitusta on täydennetty 9.9.2019.

Tiedottaminen

Ilmoituksen keskeinen sisältö on julkaistu osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu. Enempi tiedottaminen ei asian luonteen vuoksi ole ollut tarpeen.

Lausunnot

Aluehallintovirasto on pyytänyt ilmoituksesta lausunnon Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, Harjavallan kaupungilta, kaupungin ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisilta.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunto

Varsinais-Suomen ELY-keskus katsoo, että ilmoituksessa esitetty koeluonteinen toiminta on lain 31 §:n tarkoittamaa ja sille voidaan myöntää lupa huomioiden seuraavat asiat:

Toiminnanharjoittajalla on vireillä ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA), jossa selvitetään Harjavallan suurteollisuuspuistossa sijaitsevan teollisuuden sivutuotteiden käsittelylaitoksen ympäristövaikutukset. YVA-ohjelman mukaan käsittelylaitoksella on mm. tarkoitus ottaa vastaan ja käsitellä muiden toimijoiden teollisuusprosessien sivuvirtoja, joista erotettavat metallit ja sulfaatit myydään edelleen hyötykäyttöön. ELY-keskuksen näemyksen mukaan ilmoituksen mukaisella koeluonteisella toiminnalla on mahdollista saada sellaista uutta tietoa (mm. prosessit, päästöt, jätteet), jota voidaan hyödyntää vireillä olevassa YVA-ohjelmassa, joten YVA-ohjelman vireilläolo ei estä ilmoituksen mukaista toimintaa.

Ilmoituksen tekijä on aiemmin useiden koeluonteisten toimintojen avulla Harjavallassa ja Kokkolassa selvittänyt metallien talteenottoa eri materiaaleista ja jätteistä. Tällä hetkellä yhtiöllä on Harjavallassa käynnissä aluehallintoviraston päätöksen Nro 247/2018/1 mukainen koetoiminta, joka päättyy 31.12.2019. ELY-keskus katsoo, mikäli aluehallintovirasto hyväksyy nyt

vireillä olevan koetoimintailmoituksen, että toiminnanharjoittajan tulee jatkossa aktiivisesti saattaa YVA-ohjelma päätökseen ja hakea toiminnalle ympäristölupaa. Harjavallassa oleva toiminta ei voi enää perustua pelkästään koeluonteiseen toimintaan, koska em. eri koetoimintojen myötä toiminnanharjoittaja on ELY-keskuksen näkemyksen mukaan saanut riittävästi sellaista tietoa, jota tarvitaan ympäristölupahakemuksen laatimiseksi.

ELY-keskus katsoo, että ilmoituksen mukaista koetoimintaa ei tulisi aloittaa ennen kuin nyt käynnissä oleva koetoiminta on saatu päätökseen ja kyseisen koetoimintapäätöksen (Nro 247/2018/1) määräyksen 7 mukaiset varastointia koskevat lopettamisvelvoitteet on suoritettu valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla.

Missään koetoiminnassa käytössä olevassa prosessi- ja varastotilassa ei saa olla viemäriyhteyttä. Nestemäiset kemikaalit ja jätteet tulee varastoida sisätiloissa suoja-altaissa tai suoja-allasta vastaavassa rakenteessa.

ELY-keskus katsoo, että koetoimintailmoituksessa ei toistaiseksi ole esitetty riittäviä perusteita akkumustamassasta eroteltujen metallisuolojen jätteeksi luokittelun päättämiseksi. Ennen kuin aluehallintovirasto voi tehdä päätöksen mahdollisesta jätteeksi luokittelun päättämiseksi, esim. tulevan ympäristölupamenettelyn yhteydessä, tulisi toiminnanharjoittajan laatia metallisuoloja koskevan tarkennetun selvityksen ympäristöministeriön muistiossa (Jätteeksi luokittelun päättymistä koskeva tapauskohtainen päätöksenteko, 30.8.2019) esitettyjen sisältövaatimusten mukaisesti. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan nyt käsitellyssä olevassa ilmoituksessa ei ole esitetty mm. tarkennettuja tietoja siitä, miten akkumustamassasta erotellut metallisuolat täyttävät niiden käyttötarkoituksen mukaiset tekniset vaatimukset ja miltä osin ne vastaavat markkinoilla myynnissä olevia tuotteita (laatuksiteerit). Mikäli lupaviranomainen kuitenkin päättää, että koetoiminnassa syntyvät metallisuolat eivät enää ole jätettä, tulee ratkaisun olla voimassa vain koetoimintaa koskevan ajanjakson ajan.

Akkumustamassasta sekä siitä eroteltavien metallisuolojen, grafiitin ja muiden jätteiden (mm. natriumsulfaattipitoinen jätevesi) enimmäisvarastointimääristä on annettava selkeät määräykset. Viimeistään 2 kk kuluessa koetoiminnan päättymisestä on laitoksella varastossa olevat jätteet ja koetoiminnassa syntyneet mahdolliset tuotteet toimitettava käsiteltäviksi laitokselle, jolla on lupa vastaanottaa, käsitellä tai hyödyntää kyseisiä jätteitä tai tuotteita.

Asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi, lupaviranomaisen tulee antaa vakuutta koskevan määräyksen, joka perustuu laitoksella varastoitavien eri jätteiden enimmäismääriin. Vakuuslaskelmaan on sisällytettävä ainakin varastossa olevan akkumustamassasta, grafiitista, jätevedestä sekä metallisuoloista (mikäli luokitellaan jätteiksi) käsittely- ja kuljetuskustannukset. ELY-keskus katsoo, että ilmoituksessa esitetty vakuuden määrä ei ole riittävä kattamaan jätehuollon kustannukset.

Vastine

Ilmoituksentekijä on ilmoittanut, ettei anna vastinetta lausuntoon.

Neuvottelu

Aluehallintovirasto on käynyt asian käsittelyyn liittyvän neuvottelun, josta laadittu muistio on liitetty asiakirjoihin.

ALUEHALLINTOVIKASTON RATKAISU

Jätteenki luokittelun päättäminen (EoW)

Aluehallintovirasto hylkää esityksen lopputuotteiden jätteenki luokittelun päättämisestä.

Ilmoitus koeluonteisesti toiminnasta

Aluehallintovirasto hyväksyy muilta osin CrisolteQ Oy:n koeluonteista toimintaa koskevan ilmoituksen akkumustamassajätteen käsittelystä Harjavallassa. Ilmoituksen mukaisessa toiminnassa on noudatettava jäljempänä esitettyjä määräyksiä.

Määräykset

1. Koeluonteista toimintaa saa harjoittaa enintään 31.12.2020 saakka siten, että käsittelyn akkumustamassajätteen (jätenimeke 19 12 11*) määrä on korkeintaan 500 tonnia. Toiminnan aloittamisesta ja lopettamisesta on ilmoitettava valtion valvontaviranomaiselle ja Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
2. Toiminnassa muodostuvat jätevedet on toimitettava käsiteltäväksi vastaanottajalle, jolla on lupa niiden vastaanottoon. Viemäriin ei saa johtaa likaan-tuneita vesiä.
3. Toiminnassa muodostuvat hönkäkaasut on käsiteltävä ennen niiden johtamista ilmaan. Kaasujen käsittelyssä muodostuvat jätevedet on palautettava prosessiin tai toimitettava käsiteltäväksi vastaanottajalle, jolla on lupa niiden käsittelyyn.
4. Akkumustamassajätteen käsittelyssä muodostuvat lopputuotteet luokitellaan jätteenki valtioneuvoston asetuksen jätteenki mukaisesti seuraavasti:
 - 06 03 13* Metallisuolaliuokset (kiinteät suolat ja liuokset, jotka sisältävät raskasmetalleja)
 - 06 03 13* Metallisuolaliuokset, off-spec (kiinteät suolat ja liuokset, jotka sisältävät raskasmetalleja)
 - 06 03 99(*) Jätegrafiitti (jätteenki, joita ei mainittu muualla)
 - 16 10 01* tai 16 10 02 Jätevesi (vesipitoiset nestemäiset jätteenki)

Jätteet saa luovuttaa vain vastaanottajalle, jolla on lupa ottaa ne vastaan.

5. Toiminnasta ilmaan johdettavat päästöt on mitattava koetoiminnan aikana kertaluonteisesti. Suunnitelma mittausten toteuttamisesta on toimitettava valtion valvontaviranomaiselle kuukautta ennen mittausten toteuttamista. Päästömittauksessa on määritettävä vähintään seuraavat parametrit:

- raskasmetallit (nikkeli, koboltti, mangaani ja muut relevantit),
- happamuus,
- muut relevantit aineet, joita prosessissa voi muodostua.

Mittaukset, näytteenotto ja analysointi on tehtävä standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen sopivilla yleisesti käytössä olevilla viranomaisten hyväksymillä menetelmillä.

6. Raaka-aineet, jätteet ja tuotteet on varastoitava selkeästi merkittyinä niille varatuissa paikoissa tiiviillä alustalla siten, ettei niistä astioiden tai säkkien rikkouduttuakaan aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Nestemäisten aineiden säilytystiloissa ei saa olla viemäriyhteyttä ja nesteiden leviäminen tulee rajoittaa asianmukaisilla suoja-altailla tai vallirakenteilla.

Raaka-aine, jäte- ja tuotevarastosta on pidettävä yksityiskohtaista kirjanpitoa, josta ilmenee varastoitavien aineiden ja jätteiden ominaisuudet, varastoinnin alkamisen päivämäärä ja varastoitavien aineiden ja jätteiden vaaraominaisuudet. Varastoitavien jätteiden määrä ei saa ylittää ilmoituksessa esitettyä.

Raaka-aineita, jätteitä ja tuotteita saa varastoida laitoksella korkeintaan 12 kuukautta kuitenkin enintään kaksi kuukautta koetoiminnan päättymisen jälkeen.

7. Poikkeavista päästöistä ja muista ympäristöön vaikuttavista vahinko- ja häiriötilanteista on ilmoitettava viipymättä toimivaltaiselle valtion valvontaviranomaiselle ja Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi.
8. Koeluonteisesta toiminnasta on laadittava loppuraportti. Raportti on toimitettava valtion valvontaviranomaiselle ja Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa koetoiminnan päättymisestä kuitenkin viimeistään 28.2.2021. Loppuraportissa on esitettävä vähintään seuraavat tiedot:
 - yhteenveto koetoiminnan tavoitteiden toteutumisesta ja koetoiminnan ympäristövaikutuksista,
 - käsiteltyjen jätteiden, raaka-aineiden ja kemikaalien määrät (t/a, t/kk),
 - syntyneiden jätteiden ja lopputuotteiden määrät, toimituspaikat ja käsittelytavat (t, t/a, t/käsitelty raaka-ainetonni),

- syntyneiden jätevesien määrä, toimituspaikat ja käsittelytavat (m^3 , m^3/a , $\text{m}^3/\text{käsitelty raaka-ainetonni}$),
- laitoksella välivarastossa olevien jätteiden, kemikaalien, raaka-aineiden ja tuotteiden määrät ja laatu (kg tai t),
- selvitys poikkeuksellisista tapahtumista ja häiriötilanteista,
- laitoksen toiminnan tarkkailua koskevat raportit (ilmapäästöt, jätteiden laatu).

Raportointi on soveltuvin osin tehtävä sähköisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään toimivaltaisen valvontaviranomaisen tarkemmin ohjeistamalla tavalla. Toiminnanharjoittajan on pyydettäessä esitettävä vastaavia tietoja toiminnasta valvontaviranomaiselle jo koetoiminnan aikana.

9. Toiminnanharjoittajan on ennen koetoiminnan aloittamista asetettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen eduksi 10 000 euron jätteenkäsittelytoimintaa koskeva vakuus. Vakuus on asetettava ympäristönsuojelulain 61 §:n mukaan. Lupaviranomainen vapauttaa vakuuden hakemuksesta, kun koetoimintaa koskevat velvoitteet on täytetty.

Päätöksen täytäntöönpano

Tätä päätöstä on muutoksenhausta huolimatta.

PERUSTELUT

Ratkaisun perustelut

Ympäristönsuojelulain 31 §:n mukaan ympäristölupaa ei tarvita koeluonteiseen lyhytaikaiseen toimintaan, jonka tarkoituksena on kokeilla uutta tekniikkaa, raaka- tai polttoainetta, valmistus- tai polttomenetelmää tai puhdistuslaitetta taikka käsitellä jätettä laitos- tai ammattimaisesti tällaisen toiminnan vaikutusten, käyttökelpoisuuden tai muun näihin rinnastettavan seikan selvittämiseksi. Ympäristönsuojelulain 119 §:n mukaan edellä mainitusta koeluonteisesta toiminnasta on tehtävä kirjallinen ilmoitus toimivaltaiselle ympäristölupaviranomaiselle 30 vuorokautta ennen koeluonteisen toiminnan aloittamista.

Ilmoituksen mukainen toiminta on ympäristönsuojelulain 31 §:n 1 momentin tarkoittamaa koeluonteista toimintaa, jonka tarkoituksena on rajoitetulla määrällä tuotantoa selvittää käsittelyprosessin soveltuvuutta laajan mitta-kaavan tuotantoon ja lopputuotteiden soveltuvuutta jatkokäyttöön. Toiminnasta ei ilmoituksen ja tässä päätöksessä määrätyn mukaisesti toteutettuna aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa tai muuta haitallista seurausta. Koetoiminta ei ennalta arvioiden merkittävästi vaikuta kiinteistöllä tapahtuvaan muuhun toimintaan. Samalla hakijalla on toimipaikalle kolme aiempaa koetoimintaa, mutta niissä kyse on ollut erityyppisestä toiminnasta kuin nyt esitetty. Näin ollen ilmoituksen mukainen toiminta täyttää koeluonteisuuden vaatimukset.

Aluehallintovirasto katsoo, että ilmoituksen mukainen toiminta, annetut määräykset huomioiden, ei vaikuta olennaisesti yleisiin tai yksityisiin etuihin, joten toimintaa ei ole tältä osin kielletty tai keskeytetty. Ilmoituksen vireillä olosta ei täten myöskään ole ilmoitettu viranomaisen internet-sivua laajemmin. Ilmoituksen mukaisesti toiminnasta ei aiheudu sellaisia vaikutuksia, että muita kuin valvontaviranomaisia olisi kuultava.

Jätteen luokittelun päättymisen hylkääminen

Aluehallintovirasto ei hyväksy jätteen luokittelun päättymistä lopputuotteiden osalta. Aluehallintovirasto katsoo, että ilmoitus ei sisällä riittäviä tietoja sen arvioimiseksi, täyttävätkö lopputuotteet kaikki jätelain 5 §:n 4 momentin mukaiset edellytykset. Ilmoituksentekijän kanssa käydyn neuvottelun perusteella kaikkia tarvittavia täydennyksiä ei ole mahdollista saada koetoimintailmoituksen edellyttämässä aikataulussa. Aluehallintoviraston arvion mukaan on myös epäselvää, onko kaikkia tarvittavia tietoja ylipäättään käytettävissä ennen koetoiminnan aloittamista ottaen huomioon koetoiminnan tarkoitus uuden tekniikan tutkimiseksi ja prosessiolosuhteiden optimoimiseksi. Ilmoituksessa esitetty toiminnassa muodostuvien metallisuolojen vastaanottaja voi ympäristölupansa puitteissa ottaa ne vastaan myös jätteenä, joten lopputuotteen jatkokäytön varmuus ei riipu sen mahdollisesta jättestatuksesta. Näin ollen ilmoitus on tältä osin hylätty ja määräyksissä annettu lopputuotteille soveltuvat jätenimekkeet.

Koetoiminnassa kertyvää tietoa raaka-aineen, prosessin ja lopputuotteen ominaisuuksista voidaan käyttää hyödyksi, mikäli toiminnanharjoittaja myöhemmin hakee jätteen luokittelun päättymistä laajamittaisen toiminnan ympäristöluvan yhteydessä.

Määräysten yleiset perustelut

Ympäristönsuojelulain 122 §:n mukaan viranomaisen on annettava ilmoitusta koskevassa päätöksessä tarpeelliset määräykset toiminnasta aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnan järjestämiseen liittyvien jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämiseksi sekä tarvittaessa määräyksiä toiminnan tarkkailusta ja tiedottamisesta asukkaille. Jätteen käsittelyä ja raportointia koskevat määräykset ovat jätelain ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) mukaisia.

Määräysten yksilöidyt perustelut

Määräys 1: toiminnan pituudesta ja toiminnan aloittamisesta ja lopettamisesta on annettu valvomisen mahdollistamiseksi. Toimivaltaisilla valvontaviranomaisilla tulee olla tieto toiminnan alkamisesta ja loppumisesta. Toiminnalle määrätty enimmäiskesto aika perustuu ilmoituksen esitykseen ja on aluehallintoviraston näkemyksen mukaan koeluonteiselle toiminnalle kohtuullinen, noin vuosi. Koska kyse on koeluonteisesta toiminnasta, sen laajuutta on määräyksellä rajattu ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Rajoitus vastaa ilmoituksessa esitettyä.

Määräys 2: Ilmoituksen mukaan toiminnasta muodostuu jätevesiä, joille on esitetty ilmoituksessa asianmukainen vastaanottaja. Määräys on annettu toiminnanharjoittajan vastuun selventämiseksi. Kiinteistöllä ei ole jätevesienkäsittelyyn sopivaa laitteistoa, eivätkä mahdolliset likaantuneet jätevedet todennäköisesti sovellu kaupungin viemäriverkostoon tuotannossa käytettävien raaka-aineiden laadun johdosta. Näin ollen ne on määrätty toimitettavaksi käsiteltäväksi asianmukaiselle vastaanottajalle.

Määräys 3: Reaktoreissa muodostuvat hönkäkaasut saattavat aiheuttaa ympäristön pilaantumisen vaaraa, joten ne on määrätty käsiteltävän ennen joutamista ilmaan. Tämä vastaa ilmoituksessa esitettyä.

Määräys 4: Aluehallintovirasto on hylännyt ilmoituksessa esitetyn lopputuotteiden jätteeksi luokittelun päättymisen. Näin ollen määräyksessä annetaan soveltuvat jätenimekkeet toiminnan lopputuotteille. Nimekkeissä on huomioitu hakijan esittämien jätteiden lisäksi myös koetoiminnan luonne: epäkuuranttien erien muodostumiseen on varauduttava ja niiltä osin, kun ilmoittaja ei pysty esimerkiksi uudelleen prosessoimalla saattamaan lopputuotetta vastaanottajan vaatimukset täyttäväksi, on se kirjanpidossa eriteltävä off-spec -jätteeksi.

Määräys 5 ilmapäästöjen tarkkailusta on annettu, koska ilmoituksen mukaan toiminnan tarkoituksena on mm. toiminnan prosessien testaaminen. Näin ollen toiminnan ympäristövaikutusten selvittämiseksi on tarpeen selvittää prosessin päästöt ilmaan vähintään kertaluonteisesti. Mittaustietoa voidaan hyödyntää tulevassa laajan mittakaavan toiminnan suunnittelussa.

Määräys 6 varastoinnista on annettu varastoinnista aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Rajattu varastointiaika on laajennettu koskemaan myös tuotteita ja raaka-aineita, jotta niistä ei aiheutuisi pilaantumista. Tämä on tarkoituksenmukaista huomioiden jätteiden ja aineiden vaaraominaisuudet. Määräys on tarpeen myös sen varmistamiseksi, että toiminnassa noudatetaan jätelain säästöjä.

Määräys 7 häiriö- ja poikkeustilanteiden ilmoittamisesta on annettu pilaantumisen ehkäisemiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi.

Määräys 8 raportoinnista on annettu koetoiminnan tavoitteiden toteutumisen varmistamiseksi ja valvonnan mahdollistamiseksi sekä toiminnan vaikutusten selvittämiseksi.

Määräys 9: Jätelain 20 §:n mukaan jätteen haltija vastaa jätehuollon kustannuksista ja ympäristönsuojelulain 59 §:n perusteella jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi. Ympäristönsuojelulain 122 §:n mukaan koetoimintailmoituksessa on annettava tarpeelliset määräykset mm. jätelain mukaisten velvollisuuksien täyttämiseksi. Näin ollen aluehallintovirasto on määrännyt koetoiminnalle vakuuden, koska kyse on jätteen käsittelytoiminnasta. Huomioiden toiminnan laajuus koetoimintana, aluehallintovirasto on asettanut vakuuden ympäristönsuojelulain 60.3 §:n mukaisesti pienimuotoiselle toiminnalle.

suurimpaan mahdolliseen summaan eli 10 000 euroon. Ilmoituksen tekijä on esittänyt saman suuruista vakuutta ilmoituksessa. Aluehallintoviraston arvion mukaan vakuudella on mahdollista toteuttaa merkittävimpien jätejakeiden poisto alueelta, kun huomioidaan, että arvokkaita metalleja sisältävät jakeet ovat todennäköisesti hyödynnettävissä lähellä toimipaikkaa sijaitsevilla laitoksilla.

Päätöksen täytäntöönpanoa koskevat perustelut

Lupaviranomainen voi ympäristönsuojelulain 200 §:n mukaan määrätä 122 §:n mukaisen päätöksen koetoimintaa koskevasta ilmoituksesta noudatettavaksi muutoksenhausta huolimatta. Aluehallintovirasto katsoo, että toiminnassa on noudatettava päätöstä mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi.

VASTAUS LAUSUNNOSSA ESITETTYIHIN VAATIMUKSIIN

Lausunnossa esitetyt vaatimukset on otettu huomioon ratkaisusta ja lupamääräyksistä sekä niiden perusteluista ilmenevällä tavalla.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6–8, 31, 59–60, 119, 121 ja 122 §
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 24 ja 26 §
Jätelaki (646/2011) 8, 12–13, 15–17, 20, 28–29, 72 ja 118–121 §
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 4, 12–13 ja 20–22 §, liite 4

KÄSITTELYMAKSU

Käsittelymaksu on 3 820 euroa.

Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Asian käsittelystä peritään maksu, joka määräytyy aluehallintovirastojen maksuista vuosille 2019 ja 2020 annetun valtioneuvoston asetuksen (1244/2018) mukaisesti. Asetuksen liitteen kohdan 3.1 taulukon mukaan koetoimintailmoitusta koskevasta päätöksestä perittävän maksun suuruus on 3 820 euroa.

TIEDOTTAMINEN

Päätös

CrisolteQ Oy
Harjavallan kaupunki
Harjavallan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Harjavallan kaupungin terveydensuojeluviranomainen
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristö ja
luonnonvarat -vastuualue
Suomen ympäristökeskus

Päätöksestä tiedottaminen

Aluehallintovirasto ilmoittaa päätöksen antamisesta aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Harjavallan kaupungin virallisella ilmoitustaululla. Päätös julkaistaan aluehallintoviraston internetsivuilla osoitteessa www.avi.fi/lupa-tietopalvelu.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

LIITE

Valitusosoitus

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Kari Pirkanniemi ja Anna Laiho. Asian on esitellyt Anna Laiho.

Asiakirja on hyväksytty sähköisesti. Merkintä sähköisestä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen	Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta . Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.												
Valitusaika	Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy 4.11.2019 .												
Valitusoikeus	Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, sijaintikunta ja vaikutusalueen kunnat ja niiden ympäristönsuojeluviranomaiset, sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.												
Valituksen sisältö	Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava - päätös, johon haetaan muutosta - valittajan nimi ja kotikunta - postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi) - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta - mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi - perusteet, joilla muutosta vaaditaan - valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)												
Valituksen liitteet	Valituskirjelmään on liitettävä - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle - mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta												
Valituksen toimittaminen	Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.												
Vaasan hallinto-oikeuden kirjaamon yhteystiedot	<table> <tr> <td>käyntiosoite:</td><td>Korsholmanpuistikko 43, 4. krs</td></tr> <tr> <td>postiosoite:</td><td>PL 204, 65101 Vaasa</td></tr> <tr> <td>puhelin:</td><td>029 56 42780</td></tr> <tr> <td>faksi:</td><td>029 56 42760</td></tr> <tr> <td>sähköposti:</td><td>vaasa.hao@oikeus.fi</td></tr> <tr> <td>aukioloaika:</td><td>klo 8–16.15</td></tr> </table>	käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs	postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa	puhelin:	029 56 42780	faksi:	029 56 42760	sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi	aukioloaika:	klo 8–16.15
käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs												
postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa												
puhelin:	029 56 42780												
faksi:	029 56 42760												
sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi												
aukioloaika:	klo 8–16.15												
Oikeudenkäyntimaksu	Vaasan hallinto-oikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 260 euroa. Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä. Maksua ei myöskään peritä eräissä asiaryhmissä eikä myöskään mikäli asianosainen on muualla laissa vapautettu maksusta. Maksuvelvollinen on vireillepanija ja maksu on valituskirjelmäkohtainen.												

Tämä asiakirja ESAVI/29653/2019 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ESAVI/29653/2019 har godkänts elektroniskt

Esittelevä ratkaisija Laiho Anna 30.09.2019 10:09

Ratkaisija Pirkanniemi Kari 30.09.2019 10:09